

AYT

EDEBİYAT

EL KİTABI

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(*PARDUS İLE UYUMLUDUR.*)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ UYGULAMASI

Kullanım Kılavuzu İçin Karekodu Okut

DijitalSet

DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

Sanal Sınıf Entegrasyonu
Mobil Öğretmen ve
Öğrenci Uygulamaları
Erişilebilirlik

PRO EL KİTAPLARI

KONU ANLATIM VİDEOLARI VE
ÖRNEK SORU ÇÖZÜMLERİNE
YAYIN DENİZİ EĞİTİM YOUTUBE KANALINDAN
ULAŞABİLİRSİNİZ.

GÜNCEL MÜFREDATA UYGUN

KAZANIMLARLA UYUMLU

RENKLİ-RESİMLİ-TABLULU

PRATİK BİLGİLERİ İÇEREN

TAM KONU ANLATIMI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Genel Yayın Koordinatörü
Ayça DEMİRCAN

Yazar

Hasan KURT

Göksu ÇETİN

Sadullah KARAYANIK

Özhan YALÇINKAYA

Video Ders Anlatımı

Orkun KARA

Dizgi

Yayın Denizi Dizgi Birimi

09-0921-01-10000-B / 39

ISBN: 978-605-197-397-5

Basım Yeri

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

 Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

 www.yayindenizi.com.tr

 yayindenizi@isler.com.tr

  0549 839 68 49

 YAYIN DENİZİ EĞİTİM

Ön Söz

Sevgili Öğrenciler,

AYT Edebiyat testinden başarılı olmak, uzun süreli bir hazırlığı gerektiriyor. Sınavda çıkan ünitelerin ağırlıklarını belirlemek, çalışma süresini bu sınıflandırma ve ağırlıkla paralel yürütmek, düzenli tekrar ve deneme sınavlarına göre çalışma temposunda bazı ayarlamalar yapmak işin doğasında var. Ancak AYT Edebiyat testindeki başarının en önemli parçalarından biri, sınava doğru kaynaklarla hazırlanmak. **YAYIN DENİZİ PRO AYT EL KİTABI EDEBİYAT KONUSU ANLATIMI** kitabı tam da bunun için var.

Kitabımızda yeni müfredatın öngördüğü ünite sınıflandırması ölçü alınmıştır. Ancak bu ünite ve konular içinde ağırlığı fazla olan, kavranmasında bazı doğal güçlükler barındıranlara daha fazla önem verdik.

Kitabımızın ön plana çıkan özellikleri şunlardır:

- Kitabımız, tümüyle **renkli, resimli** ve **tablolu**dur. Bununla görsel hafızayı güçlendirmeyi, kolay tekrar yapmayı ve öğrenmeyi eğlenceli hâle getirmeyi amaçladık.
- Kitabımızda ünite sınıflandırması **2018 yılında yayımlanan yeni öğretim programının** öngördüğü biçimde **tür temelli** olarak yapılmıştır. Türle ilgili salt bilgi verilmeyle yetinilmemiş, türün kavranmasına katkı sağlayacak **metin örneklerine** yer verilmiştir.
- Her tür, dönem özellikleri açısından da ele alınmış; türle ilgili bilgilerin sonunda türün **ön plana çıkan sanatçılarına** yer verilmiştir.
- Edebiyat tarihimizde yer etmiş önemli **roman, hikâye, tiyatro, mesnevi, destan ve halk hikâyelerinin özetlerine** yer verilmiştir.
- Hikâye ve romanda kullanılan **"gösterme, tahkiye etme (anlatma), özetleme, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı, pastiş, parodi, ironi"** gibi anlatım tekniklerine ve bunların anlaşılmasını kolaylaştırıcı **örneklerine** yer verilmiştir.
- Kitabımızda en alt düzeye kadar istenen her konuya ulaşılabilmesi amaçlanmıştır. Bunun için **ayrıntılı bir "İçindekiler"** bölümüne yer verilmiştir.

Saygıdeğer Meslektaşlarımız,

Öğrencilerinizi sınava hazırlarken gösterdiğiniz yoğun çalışmalarınızda kitabımızın sizlere yardımcı olması, bizleri mutlu edecektir. Önceki sayfada yer alan e-posta adreslerimiz öneri ve değerlendirmelerinize her zaman açıktır.

Bir yayının hazırlanması ve yayımlanması uzun bir süreci ve birçok kişinin özverili çabasını gerektiriyor. Bunun için İşler Yayın Grubunun ve Yayın Denizinin çok değerli yöneticilerine, Yayın Yönetmenimiz Sayın Ayça Aktaş Demircan'a, dizgide ve basım hazırlığında görev alan değerli çalışma arkadaşlarımıza teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımız ve başarı dileklerimizle.

içindekiler

1. ÜNİTE: GİRİŞ	21
EDEBİYAT VE GÜZEL SANATLAR	22
1. Edebiyat	22
2. Edebiyatın Güzel Sanatlarla İlişkisi	22
3. Edebiyatın Bilimlerle İlişkisi	25
4. Edebiyatın Tarih, Din ve Toplum ile İlişkisi	25
TÜRK EDEBİYATININ TARİHİ DÖNEMLERİ	25
Türk Edebiyatının Dönemlere Ayrılmasındaki Ölçütler	25
TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİNE GENEL BAKIŞ	27
A. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı	27
1. Sözlü Edebiyat	27
2. Yazılı Edebiyat	27
a. Göktürk Dönemi (Göktürk Yazıtları / Orhun Abideleri)	27
b. Uygur Dönemi	30
B. İslami Dönem Türk Edebiyatı	31
1. Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı	31
2. Halk Edebiyatı	31
3. Divan Edebiyatı	32
C. Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı	32
1. Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı	32
2. Servetifünun Edebiyatı (Edebiyat-ı Cedîde)	35
3. Fecriatî Edebiyatı	37
4. Millî Edebiyat Dönemi Türk Edebiyatı	37
5. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	40
TÜRK DİLİNİN TARİHİ GELİŞİMİ	41
TÜRKÇENİN ÖNEMLİ SÖZLÜKLERİ	44
TÜRK EDEBİYATI TARİHİNDE ETKİLİ OLMUŞ BAZI DERGİLER	47
METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI	50
2. ÜNİTE: ŞİİR	53
ŞİİR	54
Şiirde Yapı	54
Nazım Birimi (Dize, beyit, dördlük, bent)	55
Nazım Şekli (Nazım Biçimi)	57
Nazım Türü / Şiirde Tema	58
Şiirde Ahenk	59
Ahenk Unsurları / Ölçü	60
Redif, Kafiye, İç Kafiye	64
Manzume ve Şiir	70
Manzum Hikâye	71

içindekiler

Konularına Göre Şiir Türleri / Lirik Şiir.....	71
Pastoral Şiir, Didaktik Şiir, Epik Şiir.....	72
Satirik Şiir, Dramatik Şiir	73
İmge, Edebî Sanatlar (Söz Sanatları)	74
Teşbih (Benzetme)	74
İstiare.....	75
Mecazîmürsel (Ad Aktarması), Teşhis (Kişileştirme)	76
İntak (Konuşturma), Kinaye	77
Tevriye, Hüsnütalil (Güzel Neden Bulma.....	78
Telmih (Hatırlatma), Tezat (Zıtlık, Karşıtlık)	79
Tariz (Dokundurma, İğneleme), Tenasüp (Uygunluk)	80
Nida (Seslenme), Tecahülûarif (Bilmezlikten Gelme), Mübalağa (Abartma) .	81
İrsalimesel (Savlama), İstifham (Soru Sorma), Cinas	82
TÜRK ŞİİRİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	84
İSLAMİYET'İN KABULÜNDEN ÖNCEKİ TÜRK ŞİİRİ	84
Sığır, Şölen, Yuğ	85
Koşuk, Sagu	86
GEÇİŞ DÖNEMİ (11-12. YÜZYIL) TÜRK EDEBİYATI	88
Kutadgu Bilig	88
Yusuf Has Hacıp	89
Divânü Lügâti't-Türk	90
Kaşgarlı Mahmut / Atabetü'l-Hakâyik	91
Edip Ahmet Yükneki	92
Divân-ı Hikmet	93
Hoca Ahmet Yesevi	94
HALK ŞİİRİ	95
Anonim Halk Şiiri	95
Anonim Halk Şiiri Nazım Şekilleri / Mânî	96
Türkü	97
Âşık Tarzı Türk Halk Şiiri	99
Âşık Tarzı Halk Şiiri Nazım Şekilleri / Koşma	100
Semai, Varsağı	102
Destan	103
Âşık Tarzı Halk Şiiri Temsilcileri / Köroğlu, Karacaoğlan.....	104
Kayıkçı Kul Mustafa, Âşık Ömer, Kuloğlu, Gevherî	105
Ercişli Emrah, Levnî, Dertli	106
Dadaloğlu, Erzurumlu Emrah	107
Bayburtlu Zihnî, Seyranî, Sümmânî	108
Ruhsatî	109
Dini-Tasavvufi Türk Şiiri (Tekke Şiiri)	109

içindekiler

Başlıca Tasavvufi Terimler	110
Dinî-Tasavvufi (Tekke) Halk Şiiri Nazım Türleri / İlahi	111
Nefes, Nutuk	112
Devriye	113
Şathiye, Deme / Dinî-Tasavvufi (Tekke) Halk Şiiri Temsilcileri / Yunus Emre	114
Hacı Bektâş-ı Velî, Kaygusuz Abdal, Hacı Bayram Veli	116
Eşrefoğlu Rumî, Pir Sultan Abdal, Aziz Mahmut Hüdayî, Niyazi-i Mısırî, Erzurumlu İbrahim Hakkı	117
DİVAN ŞİİRİ	118
Divan Şiirinin Özellikleri	119
Divan Şiiri Nazım Biçimleri	120
Gazel	121
Müstezat	122
Kaside	123
Kıta	125
Şarkı	126
Rubai, Tuyuğ	127
Terkibibent	128
Terciibent, Murabba	129
Muhammes	130
Divan Şiiri Nazım Türleri / Tevhit, Münacat, Naat	131
Mersiye, Methiye, Hicriye, Fahriye	132
Divan Şiiri İle İlgili Bazı Kavramlar (Terimler) / Hilye, Nazire, Tehzil, Surname	132
Şehrengiz, Sakiname, Miraciye, Muamma, Lügaz, Ebced	133
Divan Şiirinde Akımlar / Eğilimler / Türkî-i Basit	133
Sebk-i Hindî, Mahallîleşme Akımı	134
Hikemî (Hakimâne) Tarz / Divan Şiiri Temsilcileri	135
Hoca Dehhânî, Mevlânâ Celalettin-i Rumi	135
Ahmet Fakih, Şeyyad Hamza	136
Sultan Veled, Aşık Paşa	137
Kadı Burhaneddin, Seyyid Nesîmî, Ahmedî	138
Gülşehrî	139
Ali Şîr Nevâî	140
Şeyhî	141
Ahmet Paşa, Necâtî	142
Süleyman Çelebi, Ahmed-i Dâî, Fuzûlî	143
Bâkî	145
Bağdatlı Rûhi, Taşlıcalı Yahya	146
Zâtî, Hayâlî, Nef'î	147
Nâbî	148

içindekiler

Şeyhülislam Yahya, Nâîfî, Neşâtî, Azmizâde Hâletî	149
Nedîm	150
Şeyh Galip	151
Sünbülzâde Vehbî, Enderunlu Fâzıl, Enderunlu Vasıf, Keçecizade İzzet Molla	152
DİVAN EDEBİYATINDA NESİR	153
Divan Edebiyatı Nesir Türleri / Şairler Tezkiresi	153
Tarih Kitapları, Seyahatname, Mektup, Sefaretname, Fütüvvetname, Pendname	154
Kıyafetnâme, Ruznâme, Sakinâme, Surnâme, Dinî Eserler (Menakıpnâme ve Velayetnâmeler, Siyer, Kısas-ı Enbiyalar, Gazavatnâme)	155
Divan Edebiyatında Nesir (Düzyazı) Türünün Temsilcileri, Haliloğlu Yahya Burgazi	155
Sinan Paşa, Mercimek Ahmet, Seydi Ali Reis, Latifî, Veysi,	156
Nergisî, Peçevî, Kâtip Çelebi, Evliya Çelebi, Nâimâ	157
TANZİMAT DÖNEMİ ŞİİRİ	158
Divan Şiiri ile Tanzimat Şiirinin Karşılaştırılması	160
Tanzimat Dönemi'nde Şiir Türünde Eser Veren Sanatçılar, Namık Kemal	161
Ziya Paşa	162
Abdülhak Hamit Tarhan	163
Muallim Naci	165
SERVETİFÜNUN DÖNEMİ ŞİİRİ	166
Tanzimat Dönemi ile Servetifünun Dönemi Şiirlerinin Karşılaştırılması / Mensur Şiir	168
Servetifünun Dönemi'nde Şiir Türünde Eser Veren Sanatçılar, Tevfik Fikret	169
Cenap Şahabettin	172
Süleyman Nazif	173
FECRİATİ ŞİİRİ	174
Fecriatî Topuluğunun Genel Özellikleri	174
Fecriatî Topuluğunda Şiir Türünde Eser Veren Sanatçılar, Ahmet Haşim	175
Tahsin Nahit	176
Emin Bülent Serdaroğlu	177
SAF (ÖZ) ŞİİR	178
Saf Şiir Anlayışı ile Eser Veren Sanatçılar, Yahya Kemal Beyatlı	179

içindekiler

MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ ŞİİRİ	181
Millî Edebiyat Dönemi'nde Şiir Türünde Eser Veren Sanatçılar /	
Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul	182
Rıza Tevfik Bölükbaşı	183
Millî Edebiyat Dönemi'nde Bağımsız Sanatçılar ve Manzum Hikâye	184
Mehmet Âkif Ersoy	186
Beş Hececiler	187
Faruk Nafiz Çamlıbel	189
Enis Behiç Koryürek, Halit Fahri Ozansoy, Orhan Seyfi Orhon	190
Yusuf Ziya Ortaç	191
CUMHURİYET DÖNEMİ ŞİİRİ	192
1. Cumhuriyet Dönemi Saf Şiir Anlayışı	192
Saf (Öz) Şiir Anlayışını Sürdüren Sanatçılar	193
Necip Fazıl Kısakürek	194
Ahmet Hamdi Tanpınar	195
Ahmet Muhip Dıranas, Cahit Sıtkı Tarancı	196
Âsaf Halet Çelebi, Fazıl Hüsnü Dağlarca	197
Behçet Necatigil, Sedat Umran	198
Özdemir Asaf	199
Yedi Meşaleciler	199
Ziya Osman Saba	200
Sabri Esat Siyavuşgil, Yaşar Nabi Nayır	201
Vasfi Mahir Kocatürk, Cevdet Kudret Solok	202
Kenan Hulusi Koray, Muammer Lütfi Bahşi	203
2. Toplumcu Şiir (1923-1960)	203
1923-1960 Arası Toplumcu Şiirin Temsilcileri	204
Nâzım Hikmet Ran	205
Ercüment Behzat Lav, Cahit Irgat	206
Rıfat Ilgaz, A. Kadir (İbrahim Abdülkadir Meriçboyu)	207
Enver Gökçe, Suat Taşer	208
İlhami Bekir Tez, Hasan İzzettin Dinamo	209
Mehmed Kemal, Ceyhan Atuf Kansu	210
Maviciler	211
Attilâ İlhan	211
Ahmet Oktay	212
Yılmaz Gruda	213
3. Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiir	213
Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şairler	214
Ahmet Kutsi Tecer, Kemalettin Kamu, Arif Nihat Asya	215
Orhan Şaik Gökyay, Ömer Bedrettin Uşaklı	216
Zeki Ömer Defne, Behçet Kemal Çağlar, Necmettin Halil Onan	217

içindekiler

Halide Nusret Zorlutuna, Cahit Külebi	218
Coşkun Ertepinar, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Şükûfe Nihal Başar	219
Ali Mümtaz Arolat, Ali Ulvi Elöve	220
İbrahim Alaettin Gövsa, Bekir Sıtkı Erdoğan, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu	221
4. Garip Akımı (I. Yeni Şiiri / 1940-1950)	222
Garip Hareketinin (I. Yeni) Temsilcileri / Orhan Veli Kanık	223
Melih Cevdet Anday	224
Oktay Rifat Horozcu	225
5. İkinci Yeni Şiiri (1954-1960)	225
II. Yeni Şiirinin Temsilcileri / Edip Cansever	227
Turgut Uyar	228
İlhan Berk	229
Sezai Karakoç	230
Cemal Süreya	231
Ece Ayhan	232
Ülkü Tamer	232
6. Dinî Değerleri, Geleneğe Duyarlılığı ve Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir.....	233
Dinî-Mistik Şiir (İslamcı Söylem).....	234
Dinî-Mistik Şiirin (İslamcı Söylem) Temsilcileri	234
Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt	235
Mehmet Akif İnan, Ebubekir Eroğlu	236
Nurullah Genç	237
Hisarcılar	238
Mehmet Çınarlı	238
Munis Faik Ozansoy, Gültekin Sâmanoğlu	239
İlhan Geçer, Mustafa Necati Karaer, Yavuz Bülent Bakiler	240
Yahya Akengin	241
7. 1960 Sonrası Toplumcu Şiir	241
1960 Sonrası Toplumcu Şiirin Temsilcileri	242
Ataol Behramoğlu, İsmet Özel	243
Süreyya Berfe, Refik Durbaş	244
Nihat Behram, Kemal Özer, Ahmed Arif	245
Arif Damar, Gülten Akın, Can Yücel	246
Özdemir İnce, Metin Altrok	247
Metin Eloğlu	248
8. 1980 Sonrası Türk Şiiri	248
1980 Sonrası Türk Şiirin Temsilcileri / Haydar Ergülen.....	249
Hüseyin Atlansoy, Enis Batur, Murathan Mungan	250
Küçük İskender, Ahmet Erhan	251

içindekiler

9. Cumhuriyet Dönemi'nde Halk Şiiri	252
Cumhuriyet Dönemi'nde Halk Şiirinin Temsilcileri	252
Âşık Veysel (Şatıroğlu), Ali İzzet Özkan, Davut Suları	253
Abdürrahim Karakoç, Âşık Daimi, Sefil Selimi	254
Şeref Taşlıova, Âşık Murat Çobanoğlu, Âşık Feymani, Mahzuni Şerif	255
Yaşar Reyhani, Neşet Ertaş	256
3. ÜNİTE: HİKÂYE.....	257
Hikâyenin Yapı Unsurları / Olay Örgüsü	258
Kişiler, Mekân (Yer), Zaman	259
Hikâye ve Romanda Anlatıcı ve Bakış Açısı / Kahraman Anlatıcının Bakış Açısı	260
İlahi (Hâkim) Bakış Açısı, Gözlemci Anlatıcının Bakış Açısı	261
Hikâye Türleri / Olay Hikâyesi (Klasik Hikâye)	261
Durum (Kesit) Hikâyesi	262
Hikâye ve Romanda Anlatım Teknikleri / Anlatma (Tahkiye Etme), Özetleme	263
Gösterme, Diyalog	264
İç Monolog (İç Konuşma), Bilinç Akışı	265
İç Çözümleme, Geriye Dönüş	266
Leitmotif	267
Montaj, Üst kurmaca	268
Metinler Arasılık	270
Pastiş	271
Parodi	272
İroni	273
TÜRK EDEBİYATINDA HİKÂYE.....	275
1. GEÇİŞ DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI'NDA HİKÂYE:	
Dede Korkut Hikâyeleri	275
Dede Korkut'taki Bazı Hikâyelerin Konuları.....	276
2. DİVAN EDEBİYATI'NDA HİKÂYE: Mesnevi	278
Mesnevinin Özellikleri, Konuları Bakımından Mesneviler	278
Türk Edebiyatında Bazı Önemli Mesnevilerin Özetleri / Cemşid ü Hurşid ...	279
Mantıku't-Tayr, Harnâme, Hayrâbâd	280
Leyla ile Mecnun, Hüsn ü Aşk	281
3. HALK EDEBİYATI'NDA HİKÂYE: Halk Hikâyeleri	282
Halk Hikâyelerinin Yapısı	282
Türk Edebiyatında Bazı Önemli Halk Hikâyelerinin Özetleri / Arzu ile Kamber	283
Ferhat ile Şirin	284
Kerem ile Aslı	285
Tahir ile Zühre	286

İçindekiler

4. TANZİMAT DÖNEMİ'NDE HİKÂYE.....	287
Tanzimat Dönemi'nde Hikâye Türünde Eser Veren Sanatçılar /	
Ahmet Mithat Efendi	287
Samipaşazade Sezai	288
Tanzimat Dönemi Sanatçılarının Kaleme Aldığı Önemli Hikâyeler	289
5. SERVETİFÜNUN DÖNEMİ'NDE HİKÂYE	290
Servetifünun Dönemi'nde Hikâye Türünde Eser Veren Sanatçılar.....	290
Hüseyin Cahit Yalçın	291
Servetifünun Sanatçılarının Kaleme Aldığı Önemli Hikâyeler	292
6. MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ'NDE HİKÂYE.....	292
Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye Türünde Eser Veren Sanatçılar /	
Ömer Seyfettin	293
Refik Halit Karay	294
Ahmet Hikmet Müftüoğlu	296
Millî Edebiyat Dönemi'nde Kaleme Alınan Diğer Önemli Hikâyeler.....	297
7. CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE HİKÂYE	297
A. Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâyenin Tarihsel Gelişimi /	
1923-1940 Arası Hikâye	297
1940-1960 Arası Hikâye / 1960 Sonrası Hikâye	298
Küçürek Hikâye	299
B. Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye Anlayışları	299
1. Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikâye	299
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikâye Yazarları	300
Memduh Şevket Esendal	300
Mustafa Kutlu	301
Sabahattin Kudret Aksal, Sevinç Çokum	302
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Diğer Sanatçıların Kaleme Aldığı Önemli Hikâyeler	303
2. Toplumcu Gerçekçi Anlayışı Esas Alan Hikâye	304
Toplumcu Gerçekçi Anlayışı Esas Alan Hikâye Yazarları	304
Toplumcu Gerçekçi Sanatçıların Kaleme Aldığı Hikâyeler	304
3. Millî-Dinî Duyarlılıkları Yansıtan Hikâye	306
A. Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Yansıtan Hikâye	306
Millî Duyarlılıkları Yansıtan Hikâye Yazarları	306
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Yansıtan Sanatçıların Hikâye Türündeki Önemli Eserleri	306
B. Dinî Duyarlılıkları Yansıtan Hikâye	307
4. Modernizmi Esas Alan Hikâye.....	308
Modernizmi Esas Alan Hikâye Yazarları / Sait Faik Abasıyanık	308
Vüs'at O. Bener, Nezihe Meriç	310
Ferit Edgü, Rasim Özdenören	311

içindekiler

Necati Tosuner	312
Füruzan, Onat Kutlar	313
Tomris Uyar, Leyla Erbil	314
Oktay Akbal	315
İnci Aral	316
Modernizmi Esas Alan Diğer Sanatçıların Kalemeye Aldığı Hikâyeler	316
4. ÜNİTE: ROMAN.....	317
Romanın Yapı Unsurları	318
Kişiler, Olay Örgüsü, Zaman	318
Mekân	318
Romanda Plan, Romanda Anlatıcı, Bakış Açısı	319
Romanda Anlatım Teknikleri.....	319
Roman Türleri	319
a. Konularına Göre Romanlar.....	319
b. Sanat Anlayışı ve Akımına Göre Romanlar	321
Roman Türünün Tarihi Gelişimi	322
Tanzimat Dönemi'nde Roman	323
Tanzimat Romanının Yapı Özellikleri, Tanzimat Romanında Tema	324
Tanzimat Romanında Dil ve Üslup	324
Tanzimat Romanlarında Bakış Açısı ve Etkilenilen Akımlar	325
Tanzimat Romanlarında Görülen Romantizm Unsurları	325
Tanzimat Dönemi Romancıları / Şemsettin Sami	326
Nabizâde Nazım, Recaizâde Mahmut Ekrem	327
Tanzimat Dönemi'nde Kalemeye Alınmış Diğer Önemli Romanlar	328
Tanzimat Dönemi'nde Kalemeye Alınmış Önemli Romanların Özetleri /	
Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat, Felatun Bey ile Rakım Efendi	329
İntibah, Cezmi	330
Sergüzeşt, Araba Sevdası	331
Karabibik, Zehra	332
SERVETİFÜNUN DÖNEMİNDE ROMAN	333
Servetifünun Dönemi Romancıları.....	334
Halit Ziya Uşaklıgil	334
Mehmet Rauf	335
Servetifünun Dönemi Bağımsız Romancısı Hüseyin Rahmi Gürpınar	336
Servetifünun Dönemi'nde Kalemeye Alınmış Önemli	
Romanların Özetleri	338
Mai ve Siyah, Aşk-ı Memnu	338
Kırık Hayatlar, Eylül	339
Şık, Şıpsıvdi	340
Mürebbiye, Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç	341

içindekiler

MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ'NDE ROMAN	342
Millî Edebiyat Dönemi Romanının Özellikleri	342
Millî Edebiyat Dönemi Romancıları	343
Yakup Kadri Karaosmanoğlu	343
Reşat Nuri Güntekin	344
Halide Edip Adivar	345
Ebubekir Hazım Tepeyran	346
Millî Edebiyat Dönemi'nde Diğer Sanatçıların	
Kaleme Aldığı Önemli Romanlar	347
Millî Edebiyat Dönemi Roman Özetleri	348
Kıralık Konak, Nur Baba	348
Hüküm Gecesi, Sodom ve Gomore	349
Yaban, Ankara	350
Bir Sürgün, Panorama	351
Hep O Şarkı, Acımak	352
Çalığışu, Dudaktan Kalbe	353
Yaprak Dökümü, Yeşil Gece	354
Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye	355
Sinekli Bakkal, Tatarcık	356
CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE ROMAN	357
A. Cumhuriyet Dönemi'nde Romanın Tarihsel Gelişimi	357
1923-1950 Arası Roman	357
1950-1980 Arası Roman / 1980 Sonrası Roman	358
B. Cumhuriyet Dönemi'nde Roman Anlayışları	359
1. Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler	359
Kurtuluş Savaşı'nı Konu Alan Romanlar	359
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Yazarlar /	
Hüseyin Nihal Atsız, Mithat Cemal Kuntay	360
Aka Gündüz, Mustafa Necati Sepetçioğlu	361
Bahaeddin Özkışi, Emine İşinsu	362
Dinî Duyarlılıkla Eser Kaleme Alan Sanatçıların	
Bazı Önemli Romanları	363
Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Bazı Romanların Özetleri /	
Dikmen Yıldızı, Üç İstanbul	364
2. Toplumcu Gerçekçi Eserler	365
Toplumcu Gerçekçi Romanın Temsilcileri / Sadri Ertem	365
Sabahattin Ali	366
Orhan Kemal	367
Yaşar Kemal	368

içindekiler

Kemal Tahir	369
Mahmut Makal, Fakir Baykurt	371
Samim Kocagöz	372
Kemal Bilbaşar, Dursun Akçam.....	373
Talip Apaydın, Abbas Sayar	374
Aziz Nesin, Tarık Dursun K.	375
Muzaffer İzgü	376
Sevgi Soysal, Orhan Hançerlioğlu	377
Faik Baysal	378
Orhan Duru	379
Toplumcu Gerçekçi Anlayışla Kaleme Alınan Diğer Önemli Romanlar	379
Toplumcu Gerçekçi Yazarların Eserlerinden Özetler /	
Sarı Traktör, Kuyucaklı Yusuf.....	380
Kürk Mantolu Madonna, Murtaza	381
Bereketli Topraklar Üzerinde, Hanımın Çiftliği	382
İnce Memed, Ortadirek	383
Devlet Ana, Yol Ayrımı	384
Esir Şehrin İnsanları, Kurt Kanunu	385
Yorgun Savaşçı, Kaplumbağalar	386
Yılanların Öcü, Tırpan	387
Cemo, Memo	388
Yılkı Atı, Zübük, Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz	389
3. Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Romanlar	390
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Romanın Temsilcileri	390
Peyami Safa	391
Tarık Buğra	392
Abdülhak Şinasi Hisar	393
Sâmiha Ayverdi	394
Halikarnas Balıkcısı	395
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Anlayışla	
Kaleme Alınan Diğer Önemli Romanlar.....	396
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Roman Özetleri /	
Dokuzuncu Hariciye Koşuşu, Fatih Harbiye	397
Biz İnsanlar, Matmazel Noraliya'nın Koltuğu	398
Bir Tereddüdün Romanı, Yalnızız	399
Ayaşlı ile Kiracıları, Küçük Ağa	400
Osmancık, Fahim Bey ve Biz	401
Çamlıca'daki Eniştemiz, Ağanta Burina Burinata	402
Huzur, Saatleri Ayarlama Enstitüsü	403
4. Modernizmi Esas Alan Eserler	404
Modernizm Sonrası: Postmodernizm ve Temel İlkeleri	405
Modernizmi Esas Alan Romanın Temsilcileri	405

içindekiler

Yusuf Atılğan, Bilge Karasu	406
Tahsin Yücel	407
Adalet Ağaoğlu, Pınar Kür	408
Oğuz Atay	409
Tezer Özlü, Orhan Pamuk	410
Nazlı Eray, Latife Tekin	411
Selim İleri, Nedim Gürsel	412
Ayla Kutlu	413
Hasan Ali Toptaş, İhsan Oktay Anar, Alev Alatlı	414
Modernizmi Esas Alan Anlayışla Kaleme Alınan Diğer Önemli Romanlar ..	415
Modernizmi Esas Alan Roman Özetleri /	
Aylak Adam, Anayurt Oteli, Ölmeye Yatmak	416
Bir Düşün Gecesi, Fikrimin İnce Gülü, 47'liler	417
Bir Bilim Adamının Romanı, Tutunamayanlar	418
Kara Kitap, Yeni Hayat	419
Benim Adım Kırmızı, Kar, Her Gece Bodrum	420
5. ÜNİTE: TİYATRO	421
Modern Tiyatro Türleri	422
Trajedî (Tragedya)	422
Komedi (Komedya), Dram	423
Tiyatro Terimleri	424
GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU	427
Karağöz (Gölge Oyunu)	427
Karağöz Oyunun Bölümleri (Mukaddime, Muhavere, Fası, Bitiş)	429
Orta Oyunu	431
Orta Oyunun Bölümleri (Mukaddime, Muhavere, Fası, Bitiş)	431
Meddah	432
Köy Seyirlik Oyunları	434
TANZİMAT DÖNEMİ TİYATROSU	435
Tanzimat Dönemi Tiyatrosunun Gelişimi, Tanzimat Dönemi Tiyatro Yazarları /	
Şinasi	436
Ahmet Vefik Paşa, Âli Bey	437
Tanzimat Dönemi'nde Diğer Sanatçıların	
Kaleme Aldığı Önemli Tiyatrolar	438
Tanzimat Dönemi'nde Kaleme Alınmış Bazı Tiyatro Özetleri /	
Şair Evlenmesi, Zavallı Çocuk	439
Vatan yahut Silistre, Gülnihal	440
SERVETİFÜNÜN DÖNEMİ TİYATROSU	441
Servetifünun Dönemi Tiyatro Yazarları / Hüseyin Suat Yalçın	441
Servetifünun Dönemi'nde Diğer Sanatçıların	
Kaleme Aldığı Önemli Tiyatrolar	442

içindekiler

FECRİATİ TİYATROSU	443
Şahabettin Süleyman	443
MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ TİYATROSU	444
Millî Edebiyat Dönemi Tiyatrocu Yazarları / Musahipzade Celal	444
İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci	445
Millî Edebiyat Dönemi'nde Diğer Sanatçıların Kaleme Aldığı Önemli Tiyatrolar	445
CUMHURİYET DÖNEMİ TİYATROSU.....	446
A. 1923-1950 Arası Türk Tiyatrosu	446
B. 1950-1980 Arası Türk Tiyatrosu	446
Cumhuriyet Dönemi Tiyatro Yazarları / Muhsin Ertuğrul	447
Vedat Nedim Tör, Haldun Taner	448
Güngör Dilmen	449
Refik Erduran, Ahmet Turan Oflazoğlu	450
Recep Bilginer, Necati Cumalı	451
Cevat Fehmi Başkut	452
Turgut Özakman	453
Orhan Asena	454
Cahit Atay, Başar Sabuncu	455
Cumhuriyet Dönemi'nde Konularına Göre Tiyatrolar	456
Cumhuriyet Dönemi'nde Diğer Sanatçıların Kaleme Aldığı Önemli Tiyatrolar / Cumhuriyet Dönemi'nde Kaleme Alınmış Bazı Tiyatro Özetleri / Ah Şu Gençler	457
Canlı Maymun Lokantası, Keşanlı Ali Destanı	458
Sokrates Savunuyor, Sarı Naciye, Boş Beşik	459
Sultan Gelin, Buzlar Çözülmeden, Tanrılar ve İnsanlar	460
6. ÜNİTE: MASAL / FABL / DESTAN / EFSANE	461
Masal	462
Masalın Ögeleri	462
Masal Türünde Araştırma Yapan Sanatçılar / Eflatun Cem Güney	463
Pertev Naili Boratav, Naki Tezel, Tahir Alangu	464
Fabl	465
Destan	466
Doğal Destan	466
Yapma Destan	467
Efsane	473

içindekiler

7. ÜNİTE: ÖĞRETİCİ (BİLGİLENDİRİCİ) METİNLER	479
BİYOĞRAFI / OTOBİYOĞRAFI	480
Biyografi	480
Otobiyografi	481
Biyografi Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / Şevket Süreyya Aydemir	483
MEKTUP	483
DİLEKÇE / TUTANAK	485
GÜNLÜK	486
BLOG / ANI (HATIRA)	487
Anı Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / Falih Rıfkı Atay	490
GEZİ YAZISI	490
Gezi Yazısı Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / İsmail Habib Sevük, Mina Urgan, Azra Erhat	494
DENEME	495
Deneme Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin	498
Salah Bırsel, Cemil Meriç	499
Sabahattin Eyüboğlu, Mehmet Kaplan, Nuri Pakdil	500
Beşir Ayvazoğlu	501
MAKALE	502
Makale Türünde Eser Veren Bazı Önemli Sanatçılar / Mehmet Fuat Köprülü, Yusuf Akçura	505
Nihad Sami Banarlı	506
SOHBET / FIKRA	506
Sohbet	506
Türk Edebiyatında Sohbet Türünde Yazılmış Bazı Önemli Eserler ve Yazarları	507
Fıkra (Köşe Yazısı)	508
Fıkra ve Sohbet Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / Ahmet Rasim, Şevket Rado	509
Ahmet Kabaklı	510

içindekiler

ELEŞTİRİ (TENKİT)	511
Eleştiri Türleri	511
A. Eleştirmenin Tavır ve Tutumuna Göre Eleştiri	511
B. Bakış Açıklarına Göre Eleştiri	512
Eleştiri Türünde Eser Veren Önemli Sanatçılar / Ali Canip Yöntem, Ahmet Şuayb	514
MÜLAKAT / RÖPORTAJ	515
Mülakat	515
Röportaj	516
Mülakat Türünde Eser Veren Sanatçılar / Ruşen Eşref Ünaydın	518
HABER METNİ	519
SÖYLEV (NUTUK)	521
Türk Edebiyatında Söylev / Hamdullah Suphi Tanrıöver	522
SÖZLÜ ANLATIM TÜRLERİ	523
8. ÜNİTE: TÜRK DÜNYASI EDEBİYATI	527
Türk Dünyası Edebiyatından Önemli Sanatçılar / Bahtiyar Vahapzade	528
Hüseyin Şehriyar, Osman Türkay, Özker Yaşın, İsmail Gasprıralı	529
Cengiz Dağcı, Cengiz Aytmatov, Abdülhamit Süleymanoğlu Çolpan	530
9. ÜNİTE: EDEBİYAT AKIMLARI VE DÜNYA EDEBİYATI	531
EDEBİYAT AKIMLARI	532
DÜNYA EDEBİYATI	541
KAYNAKÇA	559
ÖSYM'DE YAKALANAN SORULAR	561

YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

HAFTA:	İÇERİK: (GİRİŞ - ŞİİR)	1. AY
1. HAFTA	Giriş: Edebiyat ve Güzel Sanatlar-Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri - Türk Dilinin Tarihî Gelişimi Türkçenin Önemli Sözlükleri ve Önemli Edebiyat Dergileri - Metinlerin Sınıflandırılması	
2. HAFTA	Şiir Bilgisi (Şiirde Yapı - Şiirde Ahenk - Manzume ve Şiir - Manzum Hikâye - Konularına Göre Şiir Türleri)	
3. HAFTA	Şiir Bilgisi [Edebî Sanatlar (Söz Sanatları)]	
4. HAFTA	İslamiyetin Kabulünden Önceki Türk Şiiri - Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı	

HAFTA:	İÇERİK: (ŞİİR)	2. AY
1. HAFTA	Halk Şiiri	
2. HAFTA	Halk Şiiri	
3. HAFTA	Divan Şiiri	
4. HAFTA	Divan Şiiri-Divan Edebiyatında Nesir	

HAFTA:	İÇERİK: (ŞİİR)	3. AY
1. HAFTA	Tanzimat Dönemi Şiiri - Servetifünun Dönemi Şiiri - Fecriati Şiiri	
2. HAFTA	Saf (Öz) Şiir - Millî Edebiyat Dönemi Şiiri - Beş Hececiler	
3. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri (Cumhuriyet Dönemi Saf Şiir Anlayışı - Yedi Meşaleciler)	
4. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri [Toplumcu Şiir (1923-1960) - Maviciler]	

HAFTA:	İÇERİK: (ŞİİR)	4. AY
1. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri (Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiir Garip Akımı)	
2. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri (İkinci Yeni Şiiri)	
3. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri (Dinî Değerleri-Geleneğe Duyarlığı ve Metafizik Anlayışı Öne Çıkaran Şiir - Hisarcılar-1960 Sonrası Toplumcu Şiir)	
4. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Şiiri (1980 Sonrası Türk Şiiri - Cumhuriyet Dönemi'nde Halk Şiiri)	

HAFTA:	İÇERİK: (HİKÂYE)	5. AY
1. HAFTA	Hikâyenin Yapı Unsurları- Hikâye ve Romanda Anlatıcı ve Bakış Açısı - Hikâye Türleri - Hikâye ve Romanda Anlatım Teknikleri	
2. HAFTA	Geçiş Dönemi Türk Edebiyatında Hikâye: Dede Korkut Hikâyeleri Divan Edebiyatında Hikâye: Mesnevi Halk Edebiyatında Hikâye: Halk Hikâyeleri	
3. HAFTA	Tanzimat Dönemi'nde Hikâye - Servetifünun Döneminde Hikâye - Millî Edebiyat Dönemi'nde Hikâye	
4. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikâye - Toplumcu Gerçekçi Anlayışı Esas Alan Hikâye)	

HAFTA:	İÇERİK: (HİKÂYE - ROMAN)	6. AY
1. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (Millî-Dinî Duyarlılıkları Yansıtan Hikâye - Modernizmi Esas Alan Hikâye)	
2. HAFTA	Romanın Yapı Unsurları - Romanda Plan, Romanda Anlatıcı, Bakış Açısı - Romanda Anlatım Teknikleri - Roman Türleri	
3. HAFTA	Tanzimat Dönemi'nde Roman - Servetifünun Dönemi'nde Roman	
4. HAFTA	Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman	

HAFTA:	İÇERİK: (ROMAN)	7. AY
1. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler)	
2. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (Toplumcu Gerçekçi Eserler)	
3. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler)	
4. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (Modernizmi Esas Alan Eserler)	

HAFTA:	İÇERİK: (TİYATRO)	8. AY
1. HAFTA	Modern Tiyatro Türleri - Geleneksel Türk Tiyatrosu	
2. HAFTA	Tanzimat Dönemi Tiyatrosu - Servetifünun Dönemi Tiyatrosu - Fecriati Tiyatrosu	
3. HAFTA	Millî Edebiyat Dönemi Tiyatrosu - Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosu	
4. HAFTA	Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosu	

HAFTA:	İÇERİK: (MASAL - FABEL - DESTAN - EFSANE - ÖĞRETİCİ (BİLGİLENDİRİCİ) METİNLER - TÜRK DÜNYASI EDEBİYATI - EDEBİYAT AKIMLARI VE DÜNYA EDEBİYATI)	9. AY
1. HAFTA	Masal - Fabel - Destan - Efsane	
2. HAFTA	Öğretici (Bilgilendirici) Metinler	
3. HAFTA	Öğretici (Bilgilendirici) Metinler - Türk Dünyası Edebiyatı	
4. HAFTA	Edebiyat Akımları ve Dünya Edebiyatı	